

सर्व्वेषामतिदानानां तिलदानं विशिष्यते । अन्नं सर्व्वदानानां तिलदानमिहोच्यते ।
 उच्छिन्ने तु पुरा हव्ये कुशिकर्षिः परन्तपः । तिलैरग्नित्रयं जुत्वा प्राप्तवान् गतिमुत्तमां ।
 इति प्रोक्तं कुरुश्रेष्ठ तिलदानमनुत्तमं । विधानं येन विधिना तिलानामिह शस्यते ।
 अत ऊर्ध्वं निबोधेदं देवानां यष्टुमिच्छतां । समागमे महाराज ब्राह्मणा वै स्वयम्भुवा । ११२५
 देवाः समेत्य ब्रह्माणं भूमिभागे यियन्ववः । शुभं देशमयाचन्त यजेम इति पार्थिव ।
 ॥ देवा उचुः ॥ भगवंस्त्वं प्रभुर्भूमेः सर्व्वस्य त्रिदशस्य च । यजेमहि महाभाग यज्ञं भवदनुज्ञया ।
 नाननुज्ञातभूमिर्हि यज्ञस्य फलमश्नुते । त्वं हि सर्व्वस्य जगतः स्थावरस्य चरस्य च ।
 प्रभुर्भवसि तस्मात्त्वं समनुज्ञातुमर्हसि ।
 ॥ ब्रह्मोवाच ॥ ददानि मेदिनीभागं भवज्ञोऽहं सुरर्षभाः । यस्मिन्देहे करिष्यध्वं यज्ञान् काश्यपनन्दनाः । ११२६
 ॥ देवा उचुः ॥ भगवन् कृतकार्याः स्म यज्ञदे स्वाप्तदक्षिणैः । इमन्तु देशं मुनयः पर्य्युपासन्ति सर्व्वदा ।
 ततोऽगस्त्यश्च कण्वश्च भृगुरत्रिर्वृषाकपिः । असितो देवलश्चैव देवयज्ञमुपागमन् ।
 ततो देवा महात्मान ईजिरे यज्ञमच्युत । तथा समापयामासुर्ययाकालं सुरर्षभाः ।
 त इष्टयज्ञास्त्रिदशा हिमवत्यचलोत्तमे । षष्ठमंशं क्रतोस्तस्य भूमिदानं प्रचक्रिरे ।
 प्रादेशमात्रं भूमेस्तु यो दद्यादनुपस्कृतं । न सीदति स कृच्छ्रेषु न च दुर्गाण्यवाप्नुते । ११२७
 शीतवातातपसहं गृहभूमिं सुसंस्कृतां । प्रदाय सुरलोकस्यः पुण्यान्तेऽपि न चाल्यते ।
 मुदितो वसति प्राज्ञः शक्रेण सह पार्थिव । प्रतिश्रयप्रदानाच्च सोऽपि स्वर्गं महीयते ।
 अध्यापककुलो जातः श्रोत्रियो नियतेन्द्रियः । गृहे यस्य वसेत्तुष्टः प्रधानं लोकमश्नुते ।
 तथा गवार्थं शरणं शीतवर्षसहं दृढं । आसप्तमं तारयति कुलं भरतसत्तम ।
 ॥ ११२८ ॥ क्षेत्रभूमिं ददत्तोके शुभं श्रियमवाप्नुयात् । रत्नभूमिं प्रदद्यात्तु कुलवंशं प्रवर्द्धयेत् ।
 न चोषरां न निर्द्गन्धा महीं दद्यात् कदाचन । न श्मशानपरीताश्च न च पापनिषेविताः ।
 पारक्ये भूमिदेशे तु पिहणां निर्व्वपेत्तु यः । तद्भूमिं वापि पितृभिः आर्द्धकर्म विहन्यते ।
 तस्मात् कृत्वा महीं दद्यात् स्वल्पामपि विचक्षणः । पिण्डः पितृभ्यो दत्तो वै तस्यां भवति शाश्वतः ।
 अटवी पर्व्वताश्चैव नद्यस्तोर्यानि यानि च । सर्वाण्यस्त्राभिकान्याज्जनं हि तत्र परियहः ।
 इत्येतद्भूमिदानस्य फलमुक्तं विशाम्यते । अतः परन्तु गोदानं कीर्त्तयिष्यामि तेऽनघ । ११२९
 गावोऽधिकास्तपस्विभ्यो यस्मात् सर्व्वेभ्य एव च । तस्मान्महेश्वरो देवस्तपस्ताभिः सहास्थितः ।
 ब्रह्मलोके वसन्त्येताः सोमेन सह भारत । यान्तां ब्रह्मर्षयः सिद्धाः प्रार्थयन्ति परां गतिं ।
 पयसा हविषा दध्ना शकृता चाथ चर्मणा । अस्थिभिश्चोपकुर्व्वन्ति शृङ्गैर्व्वालैश्च भारत ।
 नासां भीतातपौ स्यातां सदैताः कर्म कुर्व्वते । न वर्षविषयं वापि दुःखमासां भवत्युत ।
 ब्राह्मणैः सहिता यान्ति तस्मात् पारमकं पदं । एकं गोब्राह्मणं तस्मात् प्रवदन्ति मनीषिणः । ११३०
 रन्तिदेवस्य यज्ञे ताः पशुत्वेनोपकल्पिताः । अतश्चर्मण्वती राजन् गोचर्मभ्यः प्रवर्त्तिता ।